

Bij de opening van de tentoonstelling *Beweging van Natuur, mens en techniek*
Marianne Alting Brooijmans, Ineke van Beersum en Han Lammers
op 12 december 2021

Beweging

Hein Walter

Op een dag stond de wereld stil.
Zomaar een dag, totaal onverwacht.
De dagen ervoor was alles nog gewoon in beweging,
de lucht, het verkeer, mussen in de struiken,
bladeren die uit de bomen dwarrelden,
en toen opeens, volkomen geluidloos en zonder waarschuwing
stond zomaar alles stil. Pats.

Alsof de film van ons leven werd stilgezet.
Waar we waren, daar bleven we,
we konden alleen geen vin vervoeren.

Het leven was niet dood, zo was het niet.
Het bewustzijn, dat was intact.
Een volkomen vreemde ervaring.
Alsof we in een soort maatschappelijke coma terechtgekomen waren.

Het bestaan leek een soort niemandsland
waarin we alleen waren met ons eigen ik.
Hoe lang die situatie duurde, dat wist niemand.
Dagen, maanden misschien, of zelfs eeuwen.
Het is niet te zeggen.

Toch veranderde er langzaam iets.
Zoals dat gaat als mensen iets verliezen,
zoals zicht, of gehoor, dan worden andere dingen sterker.
In dit geval was het het bewustzijn dat aan kracht won.

Het bewustzijn trad langzaam buiten de oevers van het eigen ik
en raakte het bewustzijn aan van andere mensen.
Eerst van iemand die blijkbaar dichtbij was,

maar langzaam en zeker werd het bereik groter.
Er werden gedachten gedeeld, ervaringen en overwegingen,
meningen ook.
Dat was verrijkend, maar ook wel verwarrend en zelfs overweldigend.

Hoe lang die fase duurde, is ook niet zeggen. Het gebeurde.
Op een bepaald moment was het bereik van ieder zo groot
en was ook de meerderheid gewend aan de nieuwe situatie,
dat er iets ontstond van een leiding.
Er waren grotere geesten die het voortouw namen,
die grip probeerden te krijgen op deze nieuwe wereld en plannen maakten.

Ze vergeleken deze geestelijk wereld met heel vroeger,
toen de mensheid de wereld nog niet ontdekt had.

De staat van zijn was niet onprettig, maar mensen herinnerden
zich nog levendig de oude situatie, toen alles nog bewoog,
een eeuwigheid geleden, zo leek het.

Ze kwamen tot het besluit dat ze ontdekkingsreizigers moesten sturen.
Niet werkelijk natuurlijk, want dat kon niet, maar als in een gedachtenexperiment.
Ontdekkingsreizigers van de geest.
Dat ging niet zomaar, daar werd lang en uitvoering over gewisseld.

Ze kwamen ten slotte tot een aantal beslissingen.
De eerste beslissing was dat de ontdekkingsreizigers gezocht moesten worden
uit de geesten die het meest creatief waren.
In het echte leven, het leven van vroeger zeg maar,
zouden die creatieve geesten kunstenaars genoemd worden..
Deze creatieve geesten zouden het best in staat moeten zijn om gedachtenkronkels te
vinden.
Geen doorsnee paden, geen uitgewoonde wegen, maar onverwachte wendingen,
die zouden kunnen leiden naar de oplossing, deze kunstenaars zouden
de weg moeten kunnen vinden naar fysieke beweging.

De tweede beslissing was dat ze daarvoor het best de opdracht aan drie verschillende
creatieve geesten zouden moeten geven.
Er zou een creatieve geest moeten zijn die de kant van het pure denken zou moeten
exploreren.

Wiskundig, rechtlijnig, mannelijk misschien, abstract, cerebraal. Door berekeningen te maken, vormen in gedachten te meten, structuren uit te denken, zo zou een weg uit de bewegingsloosheid gevonden kunnen worden.

Een tweede creatieve geest zou terug moeten gaan naar de essentie van de natuur. Hoe voelde de boom zich als de wind door de bladeren blies, hoe voelde de kracht van het groeien. Groei, bloei, kracht, vrouwelijk misschien, organisch, vanuit het gevoel, intuïtief. Door zich te verbinden met de diepste en oudste tijd, lang voordat de mensheid bestond, zo zou een weg uit de bewegingsloosheid gevonden kunnen worden.

De derde creatieve geest, een die zowel mannelijk als vrouwelijk zou moeten zijn, zou het proces als uitgangspunt moeten nemen. Ontwikkeling, het midden tussen hoofd en hart, de tussenvorm, de verbinding, zo zou een weg uit de bewegingsloosheid gevonden kunnen worden.

Drie geesten werden geselecteerd.

Han, die de weg van de man moest zoeken, Ineke, die de wijze van de vrouw moest volgen en Marianne die vanuit de tijd moest exploreren.

En zo geschiedde. Met enig ceremonieel werden de drie op hun geestelijke pad gestuurd. En daar gingen ze. Niet letterlijk, want er was nog steeds geen beweging. Ze zonderden zich af van de gemeenschap en begaven zich in de volkomen stilte van het zelf. Ze voelden zich niet eenzaam of alleen, ook al waren ze dat in feite wel. Ze voelden het gewicht en het grote belang van hun opdracht en dat maakte dat er geen ruimte was voor eenzaamheid.

Hun ontdekkingsstocht was begonnen. Ze zochten geestelijke vormen en spirituele uitingen vanuit hun opdracht en de ontwerpen die ze zo in het geestelijk leven riepen, waren bijzonder. Maar de weg naar beweging vonden ze niet.

Hoe lang ze zo bezig waren, aan het zoeken, in het niemandsland aan het forceren, structureren, scheppen, wisten ze niet, maar dat ze nog niet met een graanhalm naar de groep terug konden keren, dat wisten ze wel.

Marianne, die vanuit het proces aan het zoeken was, kwam op het idee om geestelijk contact te maken met de andere twee. Na enige pogingen lukte dat.

Ze deelden hun ervaringen en waren verbaasd over wat ze zich hadden voorgesteld. Misschien was het Ineke, vanuit het hart gesproken, of Han vanuit zijn berekeningen, of Marianne die het proces een grotere kans wilde geven, maar opeens was er het idee om vanuit een gezamenlijke inspanning de boel in beweging te brengen.

En nog voordat ze daar goed en wel inspanning voor hadden geleverd, gebeurde er

een wonder...er was enige beweging. Nauwelijks zichtbaar of meetbaar, maar onmiskenbaar, ze voelden het alle drie. En toen opeens, alsof de kraan in een slag was opengedraaid, bewoog de wereld. Daar stonden ze, met de handen ineengeslagen, met om hun heen kunstwerken die ze zich tijdens hun zoektocht hadden voorgesteld. Ze keken elkaar verbaasd aan.

De wereld bewoog, alsof die nooit had stilgestaan.

Een merel zong van een hoge boom, de wind streek zachtjes langs hun wangen, en in de verte hoorde ze het geruis van auto's op een snelweg.

Er liepen mensen voorbij die nauwelijks notitie van ze namen.

De wereld draaide en het was net alsof er niets was gebeurd.

Er kwam geen burgemeester om ze een lintje te geven, of wat dan ook.

Maar de drie kunstenaars, die net de wereld hadden gered, wisten van elkaar wat er was gebeurd.

In de weken, maanden erna, toen ze ook zelf langzaam weer hun positie in de bewegende wereld hadden ingenomen, begon te vervagen wat er allemaal gebeurd was. De twijfel sloeg soms toe. Was het echt waar, of hadden ze het misschien verzonnen?

Maar als ze dan weer de kunstwerken zagen die ze tijdens hun inspirerende reis hadden vormgegeven, herinnerden ze zich weer hoe het was gegaan.

Vandaag zijn deze werken hier, verzameld als één. We kijken met waardering en respect naar de drie verschillende soorten werken en we realiseren ons dat we ze alle drie nodig hebben om de wereld te laten bewegen.